

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3124

Vragen van de leden **Visser** en **De Caluwé** (beiden VVD) aan de ministers voor Wonen en Rijksdienst en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *de organisatie «Dutch International Guarantees for Housing» (DIGH)* (ingezonden 29 juli 2013).

Antwoord van minister **Blok** (Wonen en Rijksdienst), mede namens de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (ontvangen 3 september 2013)

Vraag 1

Bent u bekend met de organisatie «Dutch International Guarantees for Housing» (DIGH)? Klopt het dat DIGH specifiek zorgt voor woningbouw in ontwikkelingslanden en dat Nederlandse woningcorporaties garant staan voor DIGH-leningen? Wat is de omvang van alle nog lopende leningen, welke looptijd kennen deze leningen en voor hoeveel euro staan woningcorporaties in totaal garant en om welke woningcorporaties gaat het op dit moment?

Antwoord 1

De eerste twee vragen kunnen bevestigend worden beantwoord. De omvang van alle nog lopende leningen bedraagt eind 2012 € 59 miljoen. De toename van dit volume is inmiddels tot stilstand gekomen. De leningen hebben een variabele looptijd van tussen de 20 en 30 jaar. Op dit moment doen 43 corporaties mee. In bijlage bij deze brief is een overzicht van deze corporaties opgenomen.

Vraag 2

Aangezien woningcorporaties weer geborgd worden door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW), dat op haar beurt weer geborgd wordt door de Rijksoverheid en gemeenten, deelt u de analyse dat in feite de Nederlandse overheid garant staat voor de DIGH-leningen en dus zorgt voor woningbouw in ontwikkelingslanden?

Antwoord 2

De analyse klopt niet helemaal. De werkwijze is, dat het DIGH leningen bij Nederlandse banken afsluit ten behoeve van bepaalde buitenlandse projecten en deze leningen doorspeelt naar de lokale buitenlandse investeerders. Woningcorporaties staan garant voor betaling van rente en aflossing van de lening van het DIGH aan de bank. Woningcorporaties verstrekken dus niet zelf de lening en voor die garantstelling hoeven woningcorporaties geen leningen

met WSW-borging aan te trekken. Het WSW staat overigens ook alleen borg voor leningen ten behoeve van de sociale woningbouw in Nederland. De woningcorporaties staan dus garant met hun eigen vermogen. Daarom is het verstrekken van garanties alleen toegestaan aan woningcorporaties die behoren tot de zogeheten A-categorie. Dit is de door het Centraal Fonds Volkshuisvesting gehanteerde categorie voor financieel sterke woningcorporaties.

Vraag 3 en 4

Vallen de leningen en garantstellingen onder de formele ODA-criteria voor ontwikkelingssamenwerking, of komen deze nog eens bovenop het huidige budget voor ontwikkelingssamenwerking?

Komen de doelstellingen van de leningen en garantstellingen overeen met de doelstellingen van de nota «Wat de wereld verdient» waarin het handels- en ontwikkelingssamenwerkingsbeleid voor de komende jaren staat beschreven?

Antwoorden 3 en 4

De woningcorporaties zijn private instellingen die garant staan voor de genoemde leningen. Deze vallen niet onder de formele ODA-criteria en maken geen onderdeel uit van het kabinetsbeleid voor ontwikkelingssamenwerking.

Vraag 5

Worden momenteel nog leningen voor woningbouw in ontwikkelingslanden met impliciete overheidsgaranties verstrekt? Zo ja, hoe verhoudt dit zich tot begrotingsregel 25 waarin het «nee, tenzij beleid» ten aanzien van garanties is opgenomen?

Antwoord 5

Sinds medio 2012 worden er door heroriëntatie op prioriteiten bij corporaties geen garanties afgegeven en worden er door DIGH geen nieuwe leningen aangegaan.

De overheid staat, zoals eerder uiteengezet, niet direct garant voor de lening. Regelgeving inzake directe overheidsgaranties is derhalve niet van toepassing.

Vraag 6

Zijn de garanties voor DIGH-leningen onderworpen aan een voor alle garantieregelingen geldende periodieke toetsing op nut en noodzaak?

Antwoord 6

Er is binnen de regelgeving van het ministerie van BZK geen specifieke toets op nut en noodzaak. Ook hier geldt dat de regelgeving voor directe overheidsgaranties niet van toepassing is.

Vraag 7

Is conform het aangescherpte garantiebeleid voor de garantstellingen een (marktconforme) kostendeckende premie betaald door de eindgebruiker? Waaraan is deze premie ten goede gekomen?

Antwoord 7

De eindgebruiker is de lokale buitenlandse investeerder. Deze is een premie verschuldigd aan het DIGH dat hiermee haar werkapparaat en activiteiten bekostigt. Het DIGH beoordeelt onder meer projectaanvragen op haalbaarheid en financiële risico's, voert financiële transacties uit, beoordeelt en monitort de projecten gedurende de looptijd van de leningen.

Vraag 8

Hoe beoordeelt u de financiering van sociale woningbouwprojecten in ontwikkelingslanden, via DIGH-leningen door woningcorporaties in het licht van de voornemens in het Regeerakkoord over de kerntaken van woningcorporaties en de berichten in de medio over stopzetten van investeringsprojecten in Nederland door woningcorporaties? Bent u van mening dat dergelijke activiteiten niet tot de kerntaken van woningcorporaties dienen te behoren en

dat woningcorporaties zich nu en in de toekomst alleen op de sociale woningbouw in Nederland dienen te richten?

Antwoord 8

Op basis van de huidige regelgeving passen deze activiteiten in het werkdo-
mein van woningcorporaties. Ik constateer dat er sinds medio 2012 vanwege
herprioritering door corporaties geen nieuwe garanties zijn afgegeven. Ik zal
bij mijn voorstellen in het kader van de novelle bij de Herzieningswet, mede
in het licht van de doelstelling van dit kabinet dat corporaties dienstbaar zijn
aan het publieke belang in hun werkgebied, nader ingaan op de beperkingen
die hieruit voortvloeien voor activiteiten van woningcorporaties ten behoeve
van het buitenland.

Bijlage: DIGH garantiegevers

1.	Ymere	Amsterdam
2.	Woonconcept	Meppel
3.	Woonstad Rotterdam (voorheen Nieuwe Unie)	Rotterdam
4.	Stadgenoot (voorheen AWW en Het Oosten)	Amsterdam
5.	Rochdale	Amsterdam
6.	De Alliantie	Huizen
7.	TBV Tilburg	Tilburg
8.	Woonbedrijf Ieder 1	Deventer
9.	Allee (voorheen Aramis en Singelveste)	Roosendaal
10.	Casade	Waalwijk
11.	Wonen Breburg	Tilburg
12.	Vivare	Arnhem
13.	De Key	Amsterdam
14.	Portaal Utrecht	Utrecht
15.	Bo-Ex	Utrecht
16.	SSH Utrecht	Utrecht
17.	GroenWest (voorheen Westhoek Wonen, Groenrand, SWW)	Woerden
18.	Wooncompagnie	Hoorn
19.	Parteon	Alkmaar
20.	Woonwaard Noord-Kennermerland	Alkmaar
21.	Delta Wonen	Zwolle
22.	WoCom	Someren
23.	De Woonplaats	Enschede
24.	Staedion	Den Haag
25.	Habion	Houten
26.	Woonbron	Rotterdam
27.	Eigen Haard (voorheen Woongroep Holland)	Amstelveen
28.	WEL	Ettenleur
29.	Elan Wonen	Haarlem
30.	Lefier	Hoogezand
31.	Woonpunt	Maastricht
32.	Destion	Gennep
33.	Havensteder	Rotterdam
34.	WBV Amerongen	Amerongen
35.	Omnivera	Hardinxveld-Giessendam
36.	SOR	Rotterdam
37.	De Sleutels	Leiden
38.	Ons Doel	Leiden
39.	SLS Wonen	Leiden
40.	Portaal Leiden	Leiden
41.	Accolade	Heerenveen
42.	Woonservice Drenthe	Westerbork
43.	Mitros	Utrecht